

ORDNINGSREGELVERK

UKRAINA og naboland

Kapittel/post (er): 159.73 Ukraina og naboland

Ansvarlig enhet: Østeuropaseksjonen, Sikkerhetspolitisk avdeling

Programområde: 03

Ordningsregelverket operasjonaliserer føringene i Stortingets bevilgningsvedtak og regulerer hovedelementene i tilskuddsordningen knyttet til ovennevnte kapittel/post i statsbudsjettet.

1 Tilskuddsordningen

Tilskuddsordningen skal i hovedsak bidra med driftsstøtte til den ukrainske staten, sikre energiforsyning, støtte til gjenoppbygging og reformer, også mens krigen pågår, humanitær støtte til Ukraina og enkelte naboland, samt sivil støtte til Moldova. Støtten skal videre bygge opp under demokratiske institusjoner, rettsstaten – inkludert menneskerettigheter og anti-korrupsjon – og sivil samfunn. Den humanitære bistanden skal være komplementær til ukrainske myndigheters arbeid og bidra til å styrke lokal respons. Ordningen kan også dekke annen bistand til Ukraina og arrangementer og møter Norge arrangerer som en del av støtten til Ukraina.

Tilskudd under denne ordningen tildeles i henhold til kriteriene i dette ordningsregelverket.

Ordningen er søknadsbasert. Søknader vurderes skjønnsmessig opp mot føringene og kriteriene i ordningsregelverket og, når relevant, i utlysningsteksten.

Deler av tilskuddsmidlene under ordningen kan tildeles etter konkurranse. I en konkurranse vil søknader vurderes og vektet i forhold til andre innkomne søknader.

Ingen har krav på tilskudd fra denne ordningen. Dette gjelder selv om samtlige formelle og materielle forutsetninger for tildeling av tilskudd er oppfylt.

Alle tiltak som støttes må som hovedregel oppfylle OECD/DAC-direktivenes kriterier for ODA-støtte, for å sikre nødvendig fleksibilitet kan støtte fra ordningen unntaksvis også gå til annen sivil bistand.

For tilskudd til humanitære appeller utstedt av FN og Røde Kors-bevegelsen gjelder ikke ordningsregelverkets pkt. 2 om utlysning og pkt. 8 b om avslag og klageadgang.

Ordningsregelverkets punkt 2 om utlysning og 8 om tildeling og avslag gjelder heller ikke når tilskudd benyttes til anskaffelse i egenregi av faglig tjenester fra norske statlige partnere til offentlige institusjoner i utviklingsland i forbindelse med institusjonssamarbeid.

2 Utlysning

Hovedregelen er at tilskuddsmidler skal utlyses. Det kan gjøres unntak fra utlysning i medhold av Bestemmelser om økonomistyring i staten punkt 6.4.2. b).

Når tilskuddsmidlene utlyses, skal utlysningen skje slik at tilskuddsforvalteren når hele gruppen av potensielle mottakere i tråd med tilskuddsbevilgningen. Utlysningen skal inkludere følgende bestemmelser i dette ordningsregelverket:

- Pkt. 1 Tilskuddsordningen
- Pkt. 3 Mål og målgruppe
- Pkt. 4 Kriterier for måloppnåelse
- Pkt. 5 Tildelingskriterier
- Pkt. 6 Tverrgående hensyn

Utløsningen skal også inkludere eventuelle prioriteringer, presiseringer og konkretiseringer som følger av Stortingets bevilgningsvedtak for ovennevnte kapittel/post for det enkelte år. Utløsningen kan spisses inn mot prioriterte geografiske/tematiske innsatser eller delmål under ordningen.

Krav til søknaden, herunder søknadsfrist, formelle krav og dokumentasjonskrav, og hvilken gruppe tilskuddsmottakere utlysningen er rettet mot spesifiseres nærmere i utlysningen.

3 Mål og målgruppe for tilskuddsordningen

Målet med ordningen er:

- Ukraina kan selv bestemme over egen framtid.
- Statsfinansiell stabilitet og kritiske samfunnsfunksjoner er opprettholdt.
- Styresett er forbedret, i tråd med kravene fra EU til kandidatland.
- Liv er reddet, nød er lindret og menneskelig verdighet er ivaretatt.
- Mennesker i nød har fått nødvendig beskyttelse og assistanse i tråd med de humanitære prinsippene.

Målgruppen for ordningen er befolkningen i Ukraina og naboland. Moldova er det nabolandet som er hardest rammet av Russlands krigføring mot Ukraina, og vil være et prioritert naboland.

4 Kriterier for måloppnåelse

Departementet skal rapportere årlig om ordningens måloppnåelse i rapportdelen under kapittel/post-omtalen i Prop. 1S. Rapporteringen om resultater fra tiltak under ordningen skal samlet bidra til å sannsynliggjøre at norske tilskudd har bidratt til å nå ordningens mål, og til å begripe eventuell videre norsk innsats på området.

Følgende kriterier for måloppnåelse benyttes for denne ordningen:

- Tilgangen til grunnleggende tjenester som strøm, vann, helse og utdanning er opprettholdt
- Offentlige institusjoner har fått styrket sin kapasitet
- Lokale ideelle organisasjoner, inkludert kvinne-ledede organisasjoner, har fått styrket

- sin kapasitet til å påvirke målene for denne ordningen
- Privat sektor har fått bedret sine rammevilkår, inklusiv i sektorer som jordbruk og energi
- Økning i arbeidsplasser og aktivitet i privat sektor
- Mennesker med humanitære behov har fått hjelp og beskyttelse
- Målgruppens robusthet og evne til å håndtere konsekvensene av Russlands krig mot Ukraina er styrket.

5 Tildelingskriterier

- a) Hvem kan få tilskudd (potensielle tilskuddsmottakere)

Potensielle tilskuddsmottakere under denne ordningen er:

- Multilaterale organisasjoner
- Norske og utenlandske ideelle organisasjoner
- Norske og utenlandske kommersielle organisasjoner
- Statlig organisasjoner

Søker må være en juridisk person. Nøyaktig og dekkende informasjon om organisasjonsform må oppgis.

- b) Søkerkriterier

Søker må kunne dokumentere at følgende kriterier er oppfylte:

- Søker har nødvendig faglig og administrativ kompetanse og kapasitet til å gjennomføre tiltaket. Resultater av tidligere innsats på ordningens virkeområde er relevante.
- Søker har god kontekstforståelse og god innsikt i problemstillingene.
- Søker har retningslinjer som regulerer utvelgelse av og samarbeid med implementerende partnere. Informasjon om eksisterende samarbeidspartnere må oppgis.
- Søker har gode rutiner for risikohåndtering, internkontroll og rapportering for å forebygge, avdekke og håndtere økonomiske misligheter.
- Søker har etiske retningslinjer for virksomheten. Som et minstekrav skal retningslinjene inkludere prinsipper for forebygging og håndtering av seksuell utnyttelse, misbruk og trakassering (SEAH).
- Kommersielle søkere må bekrefte at de opptrer i tråd med FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter og OECDs retningslinjer for ansvarlig næringsliv.

Tilskuddsforvalter vil alltid vurdere søkers kompetanse samt faglig og administrativ kapasitet. For søkere som tidligere har mottatt tilskudd fra tilskuddsforvalter inngår erfaringer fra tidligere tildelinger, herunder rapportering, økonomistyring og resultatoppnåelse, i vurderingen.

- c) Hva det kan tildeles tilskudd til?

Det kan gis tilskudd til følgende typer tiltak:

- Det kan gis tilskudd til alle typer tiltak som bidrar til ordningens mål og faller under prioriteringene for kapittel/post 159.73.

Humanitære tiltak må i tillegg være i tråd med målene/prioriteringene i gjeldende strategi for norsk humanitær politikk og de humanitære prinsippene.

Det gis ikke tilskudd til humanitære tiltak i regi av organisasjoner som ikke kan dokumentere relevant erfaring basert på humanitære prinsipper.

Samtlige tiltak må oppfylle følgende kriterier:

- Tiltaket må falle innenfor ordningens mål og ta sikte på å dekke et konkret definert behov, basert på en beskrivelse av nåsituasjon.
- Tiltaket må ha klart definerte, realistiske og målbare mål.
- Tiltaket må være kostnadseffektivt.
- Tilskuddet kan kun dekke faktiske kostnader. Tilskuddsmottaker skal ikke oppnå profitt av tilskuddet.
- Støtte til indirekte driftskostnader ¹ skal begrenses til maks. 7 % av tiltakets faktiske driftskostnader. Satser utover dette må begrunnes særskilt.

Ved vurdering av søknaden vil tilskuddsforvalter blant annet vektlegge følgende elementer:

- I hvilken grad tiltaket er egnet til å bidra til å oppnå ordningens mål
- Ivaretagelse av tverrgående hensyn
- Tiltakets lokale forankring, bærekraft og exit-strategi
- Tiltakets relevans for partnerlandets egne planer og prioriteringer
- Tiltakets relevans opp mot norske strategier og styrende dokumenter på området
- Eventuelle generelle føringer for norsk bistand
- Risiko/risikohåndtering
- Porteføljesammensetning

6 Tverrgående hensyn

De følgende fire tverrgående hensynene skal ivaretas i samtlige tiltak:

- Menneskerettigheter, særlig knyttet til medbestemmelse, ansvarlighet og ikke-diskriminering
- Kvinners rettigheter og likestilling
- Klima og miljø
- Anti-korrupsjon

Tilskuddsmottaker skal identifisere vesentlige risikofaktorer som kan virke negativt på de tverrgående hensynene, og analysere og håndtere disse gjennom hele tiltakssyklusen.

Tilskuddsforvalter skal vurdere om tilskuddsmottakers risikovurdering og risikohåndtering gir tilstrekkelig sikkerhet for å unngå utilsiktede negative effekter.

¹ Indirekte driftskostnader er kostnader som ikke direkte kan knyttes til gjennomføring av det aktuelle prosjektet, herunder kostnader til administrasjon og støttefunksjoner hos tilskuddsmottaker.

7 Offentlig støtte

Alle tiltak skal vurderes opp mot EØS-avtalens regler om offentlig støtte. Tiltak som støttes under denne ordningen må være i overensstemmelse med EØS- avtalens regler om offentlig støtte, jf. lov om offentlig støtte med tilhørende forskrifter.

Tilskudd som utgjør offentlig støtte, kan ikke tildeles til tilskuddsmottakere som har utestående krav om tilbakebetaling av ulovlig offentlig støtte.

8 Tildeling og avslag

a) Tildeling

Tilskudd under denne ordningen kan gis som:

- Prosjekt- og programstøtte (forvaltningsregime I)
- Kjernestøtte (forvaltningsregime II)
- Støtte av begrenset omfang (forvaltningsregime III)

Tildeling formaliseres gjennom en skriftlig avtale mellom tilskuddsforvalter og tilskuddsmottaker.

- Avtalen skal fastsette oppfølgings- og kontrolltiltak som skal sikre at tilskuddsmottaker anvender tilskuddsmidlene som avtalt. Innretningen og omfanget av oppfølgings- og kontrolltiltak tilpasses det enkelte tiltakets risiko og vesentlighet.
- Avtalen skal fastsette rapporteringskrav. Tilskuddsmottaker skal alltid dokumentere og rapportere på effekten tiltaket har hatt for målgruppen (outcomes). Dersom mulig skal tilskuddsmottaker også rapportere på tiltakets samfunns effekt (impact).

b) Avslag

Avslag på søknad meddeles søker skriftlig og skal være begrunnet. Det skal informeres om klageadgang.

9 Evaluering

For å få informasjon om tilskudd og/eller tilskuddsordninger er effektive med hensyn til ressursbruk, organisering og fastsatte mål, gjennomføres det evalueringer.

Gjennomførte evalueringer skal gjøres tilgjengelig her: [Kudos - Kunnskapsdokumenter i offentlig sektor \(kudos.dfo.no\)](https://kudos.dfo.no)